

SKIFTERET

SKIFTERET

er sat med Times Linotype og trykt i
Andelsbogtrykkeriet i Odense
Bogbinderarbejdet er udført af
Carl Niensens Bogbinderi, Odense

FORORD

I 1963–66 udsendte jeg i tre hæfter en fremstilling af dele af skifteretten. Fremstillingen omfattede almindelig skifteret, konkursret og et indledende afsnit om dødsboskifteret. I denne bog er emnekredsen den samme. Døds- og fællesboskiftet er heller ikke i 2. udgave kommet med. Dette skyldes dels, at kildeskattereformen utvivlsomt i høj grad vil præge dødsboskiftet, dels at jeg har været stærkt optaget af andet arbejde.

I 2. udgave er foretaget en del rettelser og ændringer, der skyldes senere lovgivning og retspraksis. Også herudover er teksten i betydeligt omfang bearbejdet og ændret. På grund af 1. udgavens foreløbige karakter har jeg ikke i 2. udgave markeret, hvor den kritiske gennemgang har ført til ændrede standpunkter.

Ved tilrettelæggelsen af manuskriptet har byretsdommer Mogens Munch ydet mig værdifuld hjælp. Stud. jur. John Korsø Jensen har bistået med korrekturlæsningen og ved udarbejdelsen af registre.

INDHOLDSFORTEGNELSE

AFSNIT I: ALMINDELIG SKIFTERET		3- 39
<i>Kapitel 1: Skifteret og skifteretter</i>		3- 39
I	Almindelig orientering	3
II	Skifteretten er en domstol	3- 9
III	Skifteafgifter og arveafgift	9- 12
IV	Skifteret som juridisk disciplin	12- 13
V	Oversigt over skifterettens virksomhed	13- 27
	A: Dødsboer	13- 16
	B: Fællesboer	16
	C: Andre boer	17- 20
	D: Konkursboer	20- 22
	E: Tvangsakkord	22- 24
	F: Opgaver uden for skifteforvaltningen	24- 27
	1: Skifteforretninger og andre arbejdsopgaver	24
	2: Skifterettens tilsyn med værgemål	24- 26
	3: Retshjælp	26- 27
	4: Umyndiggørelse og lavværgemål	27
VI	Juridiske konstruktioner	27- 34
	A: Pragmatisk eller konstruktiv afgrænsning af skifterettens område	27- 28
	B: Begrebet et bo	29- 30
	C: Boet som juridisk person	30- 31
	D: Begrebet universalsuccession	31- 34
VII	Rækkevidden af skifterettens afgørelser	34- 39
AFSNIT II: KONKURS		41-311
<i>Kapitel 2: Anvendelsen af konkurs og andre gældsordninger</i>		43- 70
I	Konkurs og anden universalforfølgning	43- 63
	A: Konkurs	43- 45
	B: Frivillige ordninger	46- 55
	1. Indgåelse af aftalen	46- 48
	2. Forholdet til tredjemand	48- 51
	3. Skyldnerens bundethed	51- 53
	4. Kreditorernes bundethed	53- 55
	5. Senere konkurs	55
	C: Tvangsakkord	55- 59
	D: Fordele og ulemper ved frivillige og tvungne gældsordninger	59- 63
II	Foreningers og selskabers konkurs	63- 67
III	Særlige regler om aktieselskaber	67- 70

<i>Kapitel 3: Konkursens indtræden</i>		71-101
I	Almindelig orientering	71- 72
II	Konkurs efter skyldnerens begæring	72- 74
III	Pligt til at søge konkurs	74- 77
IV	Konkurs efter kreditors begæring	77- 93
	A: Fremgangsmåden	77- 82
	B: Rekvirentens ansvar	82- 84
	1. Omkostningerne ved bobehandlingen	82- 83
	2. Erstatning for ulovlig konkursbegæring og konkurs	83- 84
	C: Konkursbetingelserne	84- 93
	1. Insolvens, Konkurslovens § 42	84- 91
	2. Betalingsstandsning, Konkurslovens § 43	91- 92
	3. Beskikkelse, Konkurslovens § 44	93
V	Konkurs uden egentlig begæring	94- 95
	A: Konkurslovens § 41	94
	B: Konkurslovens § 145	94- 95
VI	Skifteretternes kompetence og konkursens internationale virkning	95-101
	A: Nationale kompetenceregler	95- 97
	B: International kompetence og konkursens internationale virkning	97-101
 <i>Kapitel 4: Boets aktiver (konkursmassen)</i>		 102-144
I	Almindelig orientering	102-104
II	Tredjemands prioritetsbeskyttede rettigheder	104-114
	A: Kontantkøb og kreditkøb	105-106
	B: Ejendomsforbehold	106-111
	C: Overgivelse efter konkursens begyndelse	111
	D: Købers prioritetsbeskyttede ret mod sælgers konkursbo	112-114
III	Aktiver undtaget fra kreditorfølging	114-123
	A: Identitet mellem genstanden for udlæg og for konkurs	114-121
	1. Hovedreglen i Konkurslovens § 1	114
	2. Ophavsrettigheder	114-116
	3. Andre enerettigheder	116-117
	4. Arv og gave	117-121
	B: Forskelle mellem genstanden for udlæg og for konkurs	121-123
	1. Udtrykkelige lovbestemmelser	121-122
	2. Uden særlig lovhjemmel	122-123
IV	Skyldnerens erhvervelser under konkursen	123-125
V	Gensidigt bebyrdende kontrakter og vedvarende kontrakter	125-144
	A: Hvilke kontrakter kan boet indtræde i	125-130
	B: Boets forhold til medkontrahenten	130-134
	C: Opsigelses- og afbestillingsret	134-135

D: Særlig om vedvarende kontrakter	135-144	
1. Arbejdskontrakter	136-139	
2. Lejekontrakter	139-142	
3. Andre kontrakter	142-144	
 <i>Kapitel 5: Konkurskrav, massekrav og prioritetsbeskyttede krav</i>		 145-192
I	Almindelig orientering	145-147
II	Konkurskreditorer	147-175
	A: Fordringens stiftelsestid	147-151
	B: For- og efterstillede krav	151-169
	1. Ligelig fyldestgørelse og konkursordenen	151-153
	2. Almindelige regler om privilegium	153-155
	3. De privilegerede fordringer	155-160
	a. Løn	155-160
	b. Leverandørers krav mod detaillister for betalte afgifter	160
	c. Almindeligt lovbestemt underpant i løsøre	160
	4. Sempel gæld	160-165
	a. Begrænsninger i anmeldelsesretten	160-162
	b. Udvidelser i anmeldelsesretten (Konkurslovens § 18)	162-165
	5. Efterstillede fordringer	165-169
	a. Efterstillet i følge loven	165-167
	b. Efterstillet i følge aftale	167-168
	c. Efterstillede krav i akkord	168-169
	C: Konkursens betydning for ydelsesgenstand og ydelsestid	169-172
	1. Genstanden	169-171
	2. Tiden	171-172
	D: Modregning	172-175
III	Massekreditorer	175-180
	A: Massekrav fra konkursbehandlingen	175-179
	1. Hvilke krav er massekrav	175-178
	2. Massegældens betaling	178-179
	B: Massegæld fra akkordforhandling	180
IV	Tinglige krav. Separatister	180-192
	A: Tinglige rettigheder, som er uden virkning overfor konkursboet	180-182
	1. Arrest	181
	2. Udlæg	182
	B: Tinglige rettigheder, som ikke fortrænges af konkursen	183-192
	1. Fyldestgørelse af tinglige krav gennem bobehandlingen	184-188
	2. Fyldestgørelse af tinglige krav uafhængigt af bobehandlingen	188-192
	a. Viljesbestemt pant i fast ejendom	188-191
	b. Andre rettigheder	191-192

<i>Kapitel 6: Konkursens begyndelse og fallentens retsstilling</i>	193-209
I Konkursens begyndelse	193-195
II Skyldnerens dispositionsbeføjelse under konkursen	195-202
A: Personlige anliggender og formueretlige dispositioner, der ikke angår konkursmassen	195-196
B: Dispositioner over konkursmassen	196-202
1. Skyldnerens urådighed. Legitimation og eksstinktion ...	196-199
2. Særlig handlebeføjelse indtil kendelse om konkurs ...	200-202
III Skyldnerens retsstilling iøvrigt	202-209
A: Skyldnerens underhold	202-203
B: Skyldnerens pligter i forbindelse med bobehandlingen ...	203-204
C: Skyldnerens indflydelse på bobehandlingen	205
D: Skyldnerens proceshabilitet	205-208
E: Skyldnerens retlighedsfortabelse på grund af konkursen ...	208-209

Kapitel 7: Afkræftelse 210-259

I Almindelig orientering	210-213
II Anvendelsesområdet for Konkurslovens afkræftelsesregler ...	213-214
III Afkræftelighed og ugyldighed uden for Konkurslovens regler ..	214-218
IV Afkræftelse af retsforfølgning	218-222
V Gaver og andre dispositioner, som har forringet kreditorernes mulighed for at opnå fyldestgørelse	222-230
A: Gaver, Konkurslovens § 26	222-224
B: Dispositioner til fordel for skyldnerens nærmeste, Konkurslovens § 28 og Ægteskabslov II § 33	224-227
C: Livsforsikring	227
D: Andre forringende dispositioner	228-230
VI Begunstigelser af enkelte kreditorer	230-245
A: Objektive afkræftelsesregler	230
B: Afkræftelsesregler med omvendt bevisbyrde for insolvens og ond tro, Konkurslovens §§ 20-22	231-237
C: Afkræftelse uden særlig bevislættelse, Konkurslovens § 24 ..	237-243
1. Konkurs nær forestående	237-238
2. Retsstridig begunstivelse af en enkelt kreditor	238-242
3. Kreditor i ond tro	242-243
D: Er begunstigelser af enkelte kreditorer gyldige?	243-245
1. Aftaler, der angår Konkurslovens lighedsprincip ..	243-244
2. Kreditorbegunstigelser, der strider mod Konkurslovens lighedsprincip	244-245
VII Afkræftelsens gennemførelse og virkninger	245-259
A: Gennemførelse af afkræftelse	245-250
B: Afkræftelsens virkninger	250-259

Kapitel 8: Konkursboets administration 260-284

I Almindelig orientering	260-261
II Etablering af bostyret	261
A: Kurator og kreditorudvalg	261-264
B: Inkassator	264-265
III Foranstaltninger, der træffes, inden styret er etableret	265-271
A: Indkaldelsen af første skiftesamling	265
B: Bekendtgørelsen af konkursen	265-267
C: Sikring af aktiverne. Registrering og vurdering	267-270
D: Midlertidig bestyrer	270-271
IV Beslutningsmyndigheden i boets anliggender	271-281
A: Kreditorernes selvstyre	271-273
B: Skiftesamlingen	273-278
C: Kurator og kreditorudvalg	278-280
D: Inkassatorboer	280-281
V Realisation af boets aktiver	281-284

Kapitel 9: Anmeldelsen og prøvelsen af fordringerne 284-298

I Fordringernes anmeldelse	285-290
A: Kravene til anmeldelsen	285-286
B: Anmeldelsesfristen	286
C: Konkursproklama er ikke præklusivt	287-288
D: Anmeldelsen træder i stedet for sagsanlæg	288-290
II Fordringernes prøvelse	290-294
III Massekreditorernes krav	294-296
IV Separatistkrav og panterrettigheder, der ikke er separatistkrav ..	296-298

Kapitel 10: Opgørelse, udlodning og slutning 299-311

I Slutning ved udlodning	299-307
A: Optagelsen til slutning	299
B: Stadfæstelse af udkastet til udlodning	300-301
C: Foreløbige udlodninger	301
D: Uforfaldne krav	301-302
E: Særligt sikrede krav	302-305
1. Pant stillet af skyldneren	302-303
2. Pant stillet af tredjemand	303-305
F: Genoptagelse af bobehandlingen	305-307
1. Reassumption	305
2. Fortsættelse af bobehandlingen efter omgørelse af bestemmelse om slutning	306-307
G: Bekendtgørelse af slutningen. Udbetalingen af dividenden ..	307
II Slutning ved overgivelse af boet til skyldneren til fri rådighed ..	307-309
III Slutning ved tvangsakkord	309-310

IV Slutning af boet som utilstrækkeligt til dækning af omkostningerne	310-311
---	---------

AFSNIT III: DØDSBOER 313-327

Kapitel 11: Dødsfaldets anmeldelse og skifteretternes kompetence
315-327

I Anmeldelse af dødsfaldet til skifteretten	315-317
II Beviset for dødsfaldet	317-319
III Skifterettens kompetence	319-327
A: Nationale kompetenceregler	319-321
1. Hovedskiftet	319-320
2. Subsidiært skifte	320-321
B: International kompetence	321-327
1. Danske skifterettens internationale kompetence	321-322
2. Genstanden for skifter med tilknytning til udlandet	322
3. Arveafgift	323
4. Skifte i Danmark efter henvisning	323-324
5. Subsidiært skifte i Danmark, når hovedskiftet finder sted i udlandet	324-327
a. Uden for Norden	324-327
b. Norden	327
Forkortelser	328
Litteraturliste	329-331
Sagregister	332-337
Domsregister	338-344

Afsnit I. Almindelig skifteret